

er for Husmandskreditforeningerne, at de faae Taxationsudgifterne godtgjorte af Staten, forsaavidt der følger Laan ovenpaa, maasse i mange Tilfaelde oppees af en billigere Rente. Jeg mener altsaa ligesaa vel nu som dengang, at det ikke kan siges, at det er nogen stor Uret imod den mindre bemidlede Borgerklasse, dem, der have de mindre Eiendomme i Byerne, at de ikke kunne komme ind i Husmandskreditforeningerne. Derksom der virkelig for Byernes Vedkommende var Trang til Dpretelsen af et Institut af lignende Art, vil jeg sige, at det vilde være mindre rigtigt, om man ikke vilde gjøre sig al Umage for at tilføre Bybeboerne det samme Gode, som man har tilført Landboerne, men yderligere forekommer det mig, at man aldrig kunde gaa. Sagen har imidlertid efter min Formening langtsaa den Betydning for Byerne, som der er blevet tillagt den. Jeg har til Tider været tilbøielig til at tro — jeg kan tage feil —, at denne Paaastand mere har sin Grund i nogen Uvillie overfor de smaa Kreditkasser for Husmand, en Uvillie, som havde sin Grund ikke i Mangel paa Interesse for denne Stand, men i Mangel paa Tillid til Foranstaltningens Nytteghed, og sin Grund i Modstanden mod at komme ind paa et nyt Princip, som man frygtede kunde drage Konsekvenser efter sig paa andre Omraader. Som sagt, jeg har havt Følelsen af, at den stærke Bægt, der er lagt paa, at det her omhandlede Gode maatte komme til at flyde ind i Byerne, noget har havt sin Grund i den Mistillid og Misforopielse, hvormed man har set Kreditforeningerne for de smaa Landeieendomsbesiddere blive førte igjennem. Jeg tror ikke, at en saadan Foranstaltning vilde have synderlig Betydning for Kjøbstæderne, jeg har ikke Grund til at tro det efter de Erklæringer, der dengang indkom fra samtlige Landets Kjøbstæder, og som havde den Følge, at de Mænd, der iøvrigt havde taget sig af Sagen i det andet Thing, forlode den, efter at have læst disse Erklæringer.

Jeg tror, som sagt, og deri er jeg i Overensstemmelse med de Talere, som hidtil have havt Ordet idag, at Vedtagelsen af det under § 1 stillede Forslag angaaende en forandret Grændse for Laanene ikke vil medføre nogen som helst Fare enten for den One eller den Anden, tværtimod, jeg tror, at den vil forringe Statens Risiko, og jeg kan heller ikke se, at Forslaget kommer i væsentlig Konflikt med de Principer, som bleve fastslaaede, dengang at Loven af 1880 blev vedtagen, idet jeg paa ingen Maade kan erkjende, at de Folk, der eie Eiendomme paa Derne, der kunne vurderes indtil 6,000 Kr., naturligen ere i en saadan Velstandsstillstand, at det maa siges at være aldeles overflødig at gjøre Noget for dem; jeg tror, det maa erkjendes, at de kunne trænge fuldkomment faameget dertil som Indehaveren af en Eiendom i Sjælland, der er vurderet til 4,000 Kr. Med Henfyn til Spørgsmaalet om Optagelsen af

Kjøbstadgrundene og de paa dem værende Huse i Kjøbstadkreditforeningerne, da er jeg gaet ind derpaa, fordi den almindelige Mening syntes at være derhen. Jeg har havt nogen Betænkelighed derved, fordi Huse uden Jordtilliggende paa de Grunde, der ligge i en saadan Nærhed af Byen, at de egentlig talt gaa op i den, komme med herunder, og jeg har den bestemte Tro, at Optagelsen af saadanne Smaahuse i Kjøbstæderne i en Kreditforening vilde være mindre heldig; men da dog en væsentlig Del af de smaa Eiendomme paa Kjøbstadgrund kunne siges at være af samme Natur som de Eiendomme paa Landet, hvori der kan optages Laan, har jeg ikke villet undlade at give efter i dette Punkt, og jeg anbefaler saaledes Vedtagelsen ogsaa af det Forslag, der sigter til denne Foranstaltning. Hertil skal jeg for Dieblikket indstrænke mig.

Mump: Naar jeg gjorde den Bemærkning, at de Huse i Kjøbstæderne, hvis Værdi kunde være sluttværende, være de større Huse, til hvilke der kunde være knyttet et industrielt Foretagende, et Handelsforetagende eller Deslige, tog jeg Ordet „førre“ i relativ Betydning, nemlig i Forhold til de Eiendomme, hvorom her var Tale. Til de større henregnede jeg altsaa dem, der havde en Værdi af over 6,000 Kr. Jeg tror, at Enhver, der kjender Forholdene i Kjøbstæderne, vil indrømme, at en Eiendom, hvis Beliggenhed er bestemmende for Værdien, som altsaa har en Værdi uafhængig af den, som Bygningerne i og for sig have, altid vil gaa over 6,000 Kr., men Lovforslaget vil da ikke faae nogen som helst Anvendelse paa de Huse, hvor Beliggenheden bestemmer Værdien. — Hvilke Motiverne have været for andre Medlemmer, der for to Aar siden og nu have talt for at udvide dette Lovforslag til Kjøbstæderne, ved jeg ikke, men for mit eget Vedkommende maa jeg paa det Bestemteste benegte, at nogen som helst „Uvillie“ mod Husmændene paa Landet har været bestemmende for mig. Det har for mig været et aldeles tilstrækkeligt Motiv til at søge at opnaa det, jeg vil opnaa, at jeg er Kjøbstadsrepræsentant; som saadan vilde jeg gjerne arbejde hen til at skaffe de smaa Huseiere i Kjøbstæderne det samme Gode som Huseierne paa Landet. Muligvis ere Forholdene i den By, hvor jeg har hjemme, ogsaa noget anderledes end i andre Byer paa Grund af den store Fisterbefolkning, vi have. — Jeg skal ikke komme videre ind paa de omhandlede Erklæringer fra Byraadene. At man ikke har været meget ivrig, da man afgav disse Erklæringer, var i og for sig ganske naturligt, man vidste allerede dengang i Kjøbstæderne, at det var usfrugtbare Erklæringer. Der var fra Ministerens Side allerede dengang utalt, at han ikke godt kunde gaa ind paa at optage Kjøbstadeieendomme i en sælles Kreditforening for Kjøbstæder og Land; der maatte være en særlig Kreditforening for Kjøbstæderne, og den